

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζουν την ιστορική εξέλιξη των σημαντικότερων δημοσίων και ιδιωτικών λατρειών του αρχαίου ελληνικού κόσμου
- Κατανοούν τη σημασία της αρχαίας ελληνικής θρησκείας για τη βαθύτερη γνώση της ελληνικής και ελληνορωμαϊκής ιστορίας
- Ερμηνεύουν τις δημόσιες και μυστηριακές τελετουργίες στο πλαίσιο του ελληνικού πολυθεϊσμού
- Συνοψίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά δημοφιλών λατρειών της αρχαιότητας
- Διακρίνουν την κοινωνική και εκπαιδευτική διάσταση των μειζόνων ελληνικών λατρειών
- Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στην ανάλυση ποικίλων ζητημάτων αρχαίας ιστορίας
- Χρησιμοποιούν τις πρωτογενείς και δευτερογενείς μαρτυρίες που σχετίζονται με τη μελέτη της θρησκείας
- Χρησιμοποιούν τις σχετικές ψηφιακές βάσεις δεδομένων
- Ταξινομούν, να αξιολογούν και να αναλύουν τις σχετικές πρωτογενείς πηγές
- Συνδυάζουν τις γραμματειακές, αρχαιολογικές και επιγραφικές μαρτυρίες
- Εντάσσουν τη λατρεία ως μύθο και τελετουργία στη ζωή της ελληνικής πόλης

- Ερμηνεύουν τα λατρευτικά φαινόμενα σε συσχέτισμό με τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις στην ελληνική πόλη-κράτος
- Ερμηνεύουν τη λατρεία ως φαινόμενο πρωτίστως πολιτισμικό, αλλά και πολιτικό και αισθητικό

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	• Εισαγωγή	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωριμία με φοιτητές/τριες και παρουσίαση του περιεχομένου, του στόχου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των απαιτήσεων του μαθήματος • Πηγές και τύποι πηγών • Επισκόπηση της σύγχρονης έρευνας, βιβλιογραφία, μεθοδολογία
2	• Προϊστορική λατρεία	<ul style="list-style-type: none"> • Μινωική εποχή • Μυκηναϊκή εποχή
3	• Η έννοια του ιερού	<ul style="list-style-type: none"> • Ιερό και κοσμικό • Μίασμα και Καθαρμός • Τελετουργία • Θυσία • Προσφορά • Σπονδή • Προσευχή
4	• Τοπογραφία και τοπιογραφία της λατρείας στον αρχαϊκό και κλασικό κόσμο	<ul style="list-style-type: none"> • Ιερό, τέμενος, ναός • Λατρευτικό άγαλμα • Τα πανελλήνια ιερά • Πανελλήνιοι αγώνες
5	• Τοπογραφία και τοπιογραφία της λατρείας στον ελληνιστικό και ρωμαϊκό κόσμο	<ul style="list-style-type: none"> • Μεταβολές • Πανελλήνιοι αγώνες
6	• Ιερείς και προφήτες	<ul style="list-style-type: none"> • Ίερείς • Μάντιες • Προφήτες • Μαντικές πρακτικές • Μάγισσες και μάγοι από τον Όμηρο στην Ύστερη Αρχαιότητα
7	• Πανελλήνιοι θεοί 1	<ul style="list-style-type: none"> • Κριτική του ανθρωπομορφισμού • Δίας, Αθηνά, Απόλλων

8	<ul style="list-style-type: none"> • Πανελλήνιοι θεοί 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Αφροδίτη, Ποσειδώνας • Διόνυσος
9	<ul style="list-style-type: none"> • Θεοί και ήρωες 	<ul style="list-style-type: none"> • Επιτύμβιες τελετουργίες • Χθόνιοι θεοί • Λατρεία ηρώων • Οι μεγάλοι ήρωες του αρχαίου κόσμου
10	<ul style="list-style-type: none"> • Πόλη και πολυθεϊσμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Η θρησκεία της πόλης-κράτους • Δημόσιες γιορτές της Αθήνας
11	<ul style="list-style-type: none"> • Πολυθεϊσμός και Μονοθεϊσμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Ορολογία • Ενοθεϊσμός • Σύγχρονες θεωρήσεις
12	<ul style="list-style-type: none"> • Μυστηριακές λατρείες 	<ul style="list-style-type: none"> • Ελευσίνα • Καβείρια • Μυστήρια Σαμοθράκης • Βακχικά • Ορφικά
13	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακεφαλαίωση 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακεφαλαίωση • Επίλυση αποριών • Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην τάξη • Ενεργητική μάθηση (hands-onlearning) – Βιωματική μάθηση • Ομαδοσυνεργατική μάθηση 														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass • Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Παρακολούθηση διαλέξεων</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Παρακολούθηση Σεμιναρίου</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτική Επίσκεψη</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη, πρόοδοι, προετοιμασία για εξετάσεις, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, διαδραστικές δραστηριότητες</td> <td>102</td> </tr> <tr> <td>Τελική εξέταση</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παρακολούθηση διαλέξεων	39	Παρακολούθηση Σεμιναρίου	3	Εκπαιδευτική Επίσκεψη	3	Αυτοτελής μελέτη, πρόοδοι, προετοιμασία για εξετάσεις, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, διαδραστικές δραστηριότητες	102	Τελική εξέταση	3	Σύνολο Μαθήματος	150
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39													
	Παρακολούθηση Σεμιναρίου	3													
	Εκπαιδευτική Επίσκεψη	3													
	Αυτοτελής μελέτη, πρόοδοι, προετοιμασία για εξετάσεις, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, διαδραστικές δραστηριότητες	102													
Τελική εξέταση	3														
Σύνολο Μαθήματος	150														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών,</i></p>	<p>Διαμορφωτική</p> <p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)</p> <p>Γραπτή εξέταση (100%)</p> <p>Αλλά προαιρετικά:</p>														

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

- (1) Γραπτή Ατομική Εργασία (30% του τελικού βαθμού)
(2) Έλεγχος Προόδου (5% του τελικού βαθμού)
Η Γραπτή εξέταση θα έχει την ακόλουθη μορφή:
- 10 ερωτήσεις τύπου Σωστό ή Λάθος (10/100)
 - 10 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (10/100)
 - 2 κείμενα με κενά για συμπλήρωση (20/100)
 - 2 ερωτήσεις αναλυτικής ανάπτυξης (2x30 μονάδες)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαλαβάνης, Π. 2018. Οι Δελφοί και το Μουσείο τους. Αθήνα: Καπόν

Burkert, W. 1997, Ελληνική Μυθολογία και Τελετουργία. Δομή και Ιστορία, Αθήνα: MIET

Burkert, W. 2011. HomoNecans. Ανθρωπολογική προσέγγιση στη θυσιαστήρια τελετουργία και τους μύθους της Αρχαίας Ελλάδας. Αθήνα: MIET

Burkert, W. 2015. Αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Αρχαϊκή και Κλασική Εποχή. Αθήνα: Καρδαμίτσα

Clinton, K. 2007. 'The Mysteries of Demeter and Kore'. Στο Companion to Greek Religion. Malden, MA: Blackwell Publishing: σ. 342-356

Edmonds, R. G. III 2010. 'Orphic Mythology'. Στο A Companion to Greek Mythology, K. Dowden, N. Livingstone (επιμ.). Chichester: Wiley-Blackwell: 73-106

Garland, R. 2005. Η Θρησκεία και οι Έλληνες. Αθήνα: Ενάλιος

Graf, Fr. 2012. Εισαγωγή στη Μελέτη της Ελληνικής Μυθολογίας. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Kirk, G.S., Raven, J.E., Schofield, M. 1990. Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι. Αθήνα: MIET

Marinatos, N. 'Minoan Religion', στο The Cambridge History of Religions in the Ancient World. Volume 1: From the Bronze Age to the Hellenistic Age, Cambridge: CUP, σ. 237-255

Martin, R., Metzger, H. 1992. Η Θρησκεία των Αρχαίων Ελλήνων. Αθήνα: Καρδαμίτσα

Nilsson, M.-P. 2008. Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας. Αθήνα: Παπαδήμας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκουσα:	Ε. ΦΑΣΣΑ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκουσα	efassa@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Γραπτή τελική εξέταση: 100%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	Οι γραπτές εξετάσεις (προόδου και τελική) θα πραγματοποιούνται μέσω eClass σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνονται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό τους σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή τους.